

Проектиране на вградени автомобилни електронни системи

Лабораторно упражнение №16

Работа с Xilinx Vivado и Vitis. Асиметрична мултипроцесорна система (AMP) с Linux и с baremetal фърмуер.

1. В настоящото лабораторно ще се използва пакетът от програми PetaLinux на Xilinx, който има за цел да улесни компилацията на Линукс за вградени многопроцесорни системи върху чип и да модифицира ядрото, така че да се изпълнява на конкретния дизайн.

Изискванията към хардуерът са следните:

- * един модул от вида троен таймер (triple timer countep TTC);
- * един модул от вида UART;
- * контролер за външна оперативна памет ;
- * външна оперативна памет с минимален обем 512 МВ;
- * енергонезависима памет (QSPI Flash, SD/MMC);
- * модул Етернет (незадължителен).

За щастие матрицата XC7Z010 поддържа TTC и Етернет, има контролер за външна DDR2 и DDR3 памети. Този чип позволява начално стартиране (boot) от външна QSPI Flash или SD карта. Демо платката Zybo осигурява както външна 512 MB DDR3, така и чип, реализиращ физическия слой на Етернет, а също и куплунг за SD карта. С други думи, платката Zybo е съвместима с PetaLinux.

2. Инсталацията на PetaLinux минава през следните етапи (за Ubuntu 20.04 64-bit):

*От сайта на Xilinx се сваля последната версия, която за настоящото упражнение е 2023.1. Инсталационният файл се казва:

petalinux-v2023.1-05012318-installer.run

*Създава се инсталационна директория и се инсталира в нея PetaLinux:

sudo apt install gawk xterm autoconf libtool texinfo (възможно е да има и други, инсталаторът ще ги покаже)

mkdir -p /home/user/programs/PetaLinux

```
sudo chmod 755 ./petalinux-v2023.1-05012318-installer.run md5sum petalinux-v2023.1-05012318-installer.run ( \rightarrow 78fd08837e2d30541190a7ff20988e0f)
```

./petalinux-v2023.1-05012318-installer.run -d /home/user/programs/PetaLinux

Използват се бутони Enter, q, у на клавиатурата за съответно показване, затваряне и приемане на софтуерните споразумения. Ето примерно изпълнение:

```
INFO: Installing PetaLinux...
INFO: Checking PetaLinux installer integrity...
INFO: Installing PetaLinux SDK to "/home/user/programs/PetaLinux/."
INFO: Installing buildtools in
/home/user/programs/PetaLinux/./components/yocto/buildtools
INFO: Installing buildtools-extended in
/home/user/programs/PetaLinux/./components/yocto/buildtools_extended
INFO: PetaLinux SDK has been installed to /home/user/programs/PetaLinux/.
```

* Експортват се настройките на пакета в терминала:

source /home/user/programs/PetaLinux/settings.sh

* Проверява се експорта чрез показване на променливата \$PETALINUX

echo \$PETALINUX

Тази команда трябва да върне:

/home/user/programs/PetaLinux

- 3. Превключете джъмпера вдясно на платката **на позиция SD**. Свържете µUSB кабел към PROG/UART USB куплунга. Включете платката от ключа ON/OFF.
- 4. Стартирайте терминал с CTRL + ALT + T и изпълнете командите:

```
source ~/programs/xilinx/Vivado/2022.2/settings64.sh
vivado
```

- 5. Създава се системата от лабораторно упражнение "Многопроцесорна система с персонализиран IP модул на Verilog. Синхронизация чрез прекъсвания.", но със следните разлики:
- * В блок Zynq7 се оставят отметките на ENET0, USB0 и SD0.
- * В блок Zynq7 се поставя отметка на Fabric interrupts \rightarrow PL-PS Interrupt Ports \rightarrow отметка на IRQ F2P.
- * Изтрийте concat блока на контролера на прекъсванията на MicroBlaze.
- * Свържете interrupt_0 на входа към IRQ_F2P на ZYNQ7.

- * Свържете interrupt_1 на входа към intr[0:0] на AXI Interrupt Controller на MicroBlaze.
- * Във Vivado \rightarrow Tools \rightarrow Settings \rightarrow IP \rightarrow Repository \rightarrow вдясно \rightarrow IP Repositories \rightarrow Add \rightarrow vivado_workspace/ip_repo (тази директория се е създала автоматично в миналото упражнение) \rightarrow би трябвало да се вижда персонализираният модул abs_gradient_out_v1.0 \rightarrow OK \rightarrow OK. Сега модулът abs_gradient_out ще е достъпен в редактора на блоковата схема.
- * Във Vivado \rightarrow Flow Navigator \rightarrow IP Catalog \rightarrow User Repository \rightarrow AXI Peripheral \rightarrow избира се abs_gradient_out_v1.0 \rightarrow Edit in IP Packager \rightarrow OK \rightarrow таб Package IP abs_gradient_out \rightarrow Ports and Interfaces \rightarrow десен бутон върху interrupt_0 \rightarrow Auto infer single bit interface \rightarrow Interrupt.

Аналогично се прави за interrupt_1.

Ако Customization Parameters не е със зелена отметка, избира се Customization Parameters → Merge Changes from Customization Parameters Wizard.

След това, в таб Package IP — abs_gradient_out \rightarrow Review and Package \rightarrow Re-Package IP \rightarrow Yes.

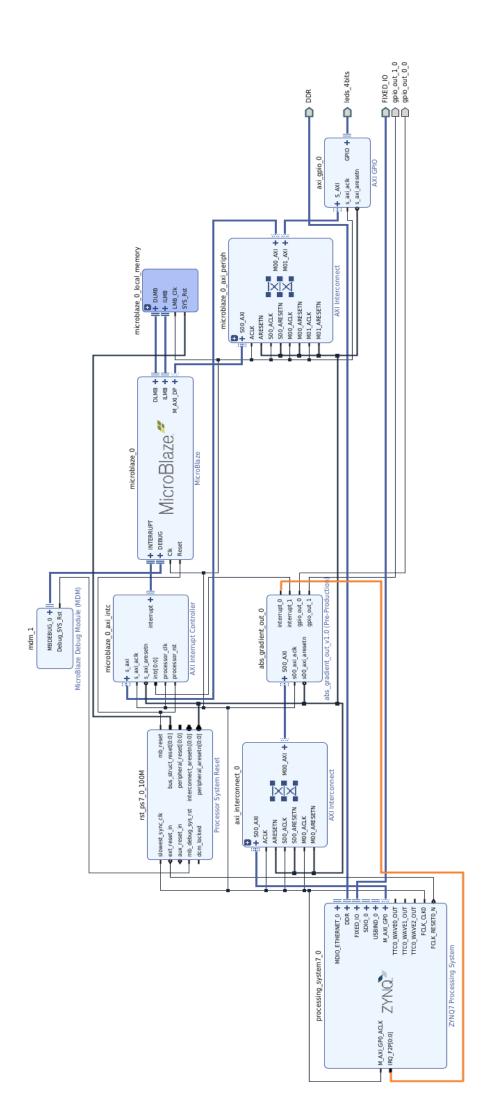
Във основното Vivado с блоковата схема, жълта лента \rightarrow Show IP Status \rightarrow долу в център, бутон Upgrade selected \rightarrow Upgrade completed \rightarrow OK \rightarrow Generate \rightarrow OK.

Блоковата схема е показана на следващата страница, а промяната в свързването е показана с оранжево.

6. Вдясно → Diagram → лента с бутони → Validate Design (F6) → "Validation successful. There are no errors or critical warnings in this design." → OK.

В някои версии на Vivado е възможно да се появят предупредителни съобщения, относно отрицателни стойности на параметрите DDR_DQS_TO_CLK_DELAY_x, но те могат да се игнорират в конкретния дизайн.

- 7. Централно \rightarrow в Block design прозореца, натиска се таб-а Sources \rightarrow Design sources \rightarrow right-click на design_1.bd \rightarrow Create HDL Wrapper (създава VHDL описание на новосъздадената система) \rightarrow Let Vivado manage wrapper and autoupdate \rightarrow OK
- 8. Добавя се constraints file, в който ще се опише извеждането на сигналите gpio_out_0 и gpio_out_1 на изводи съответно V20 и W20, които излизат на JB конектора под имената JB2_P и JB2_N.

Вляво → таб Sources → десен бутон върху категорията Constraints → Add Sources \rightarrow Add or create constraints \rightarrow Next \rightarrow Create file \rightarrow File name: $abs_gradient_out \rightarrow OK \rightarrow Finish.$

Отворете категорията Constraints → constrs_1 (1) → двукратно щракване на abs_gradient_out.xdc → въвежда се:

#GPIO 0

set property PACKAGE PIN V20 [get ports gpio out 0 0] set property IOSTANDARD LVCMOS33 [get ports gpio out 0 0]

#GPIO 1

set_property PACKAGE_PIN W20 [get_ports gpio_out_1_0] set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports gpio_out_1_0]

Проверете в design_1_wrapper.v дали наистина имената на сигналите са gpio out 0 0 и gpio out 0 1.

9. Вляво → Flow navigator → Generate bitstream → Yes → OK → изчаква се няколко минути (докато завърши синтеза) → View reports → OK

ВНИМАНИЕ: долу, централно, в таб Log може да наблюдавата съобщенията от синтеза. Най-горе, вдясно на Vivado прозореца ще видите иконка на въртящ се зелен часовник. Докато тя е видима, значи трябва да се изчака.

10. File \rightarrow Export \rightarrow Export hardware \rightarrow Next \rightarrow Include bitstream \rightarrow Next \rightarrow Next → Finish

11. Отворете терминал и създайте нова директория:

cd workspaces mkdir petalinux workspace cd petalinux workspace

Изпълнете командите:

source /home/user/programs/PetaLinux/settings.sh

petalinux-create --type project --template zynq --name 16 linux petalinux

Последната команда трябва да ви върне:

INFO: Create project: 16 linux petalinux INFO: project successfully created in /home/user/workspaces/petalinux workspace/16 linux petalinux

След това влезте в директорията:

cd 16 linux petalinux

12. Създайте нова конфигурация на Линукс за вашият дизайн, подавайки хардуерното описание design_1_wrapper.xsa като параметър:

```
petalinux-config --get-hw-description
/home/user/workspaces/vivado_workspace/16_linux/design_1_wrapper.xsa
```

В отворилото се меню на menuconfig (син екран) с дясна стрелка изберете Exit → Yes

В това меню се настройват Линукс ядрото, програмата за начално установяване (bootloader), програмите, които ще се включат в Линукс дистрибуцията, build системата и др.

Build системата е Yocto, аналогична на Buildroot.

petalinux-build

Въоръжете се с търпение – на компютър със 70-Mbit връзка с Интернет, процесор Intel Core i3-10100 (8 х $3.6~\mathrm{GHz}$), $16~\mathrm{GB}~\mathrm{DDR3}$, тази команда отнема $20~\mathrm{минути}$.

Примерен отговор на командата е:

```
[INFO] Sourcing buildtools
[INFO] Building project
[INFO] Silentconfig project
[INFO] Silentconfig rootfs
[INFO] Generating workspace directory
INFO: bitbake petalinux-image-minimal
               Started
                               PRServer
                                                               DBfile:
/home/user/workspaces/petalinux_workspace/16_linux_petalinux/build/cache/
prserv.sqlite3, Address: 127.0.0.1:46541, PID: 36742
                                               100%
                                                                    I
Loading
| ETA: --:--:--
Loaded 0 entries from dependency cache.
                       recipes:
                                               100%
#####| Time: 0:02:13
Parsing of 4344 .bb files complete (0 cached, 4344 parsed). 6275 targets, 357
skipped, 1 masked, 0 errors.
NOTE: Resolving any missing task queue dependencies
              Fetching
                                uninative
                                                  binarv
                                                                 shim
file:///home/user/workspaces/petalinux workspace/16 linux petalinux/components/
yocto/downloads/uninative/
5fab9a5c97fc73a21134e5a81f74498cbaecda75d56aab971c934e0b803bcc00/x86 64-
nativesdk-libc-
3.8.1.tar.xz;sha256sum=5fab9a5c97fc73a21134e5a81f74498cbaecda75d56aab971c934e0b8
```

03bcc00 (will check PREMIRRORS first)

##| Time: 0:00:06

Sstate summary: Wanted 1550 Local 0 Mirrors 1396 Missed 154 Current 0 (90% match, 0% complete)

WARNING: The busybox:do_fetch sig is computed to be 16146b24d18a0700bfca13cdb5b9e2b8f48fd710c6a24ce7f779c35c33ad65c0, but the sig is locked to c2ac5f0c29da84190d0f46f4f48dcf67ef7255138a4424d0a00004f7f614a942 in SIGGEN LOCKEDSIGS t-cortexa9t2hf-neon

NOTE: Executing Tasks

NOTE: Tasks Summary: Attempted 4139 tasks of which 3501 didn't need to be rerun and all succeeded.

Summary: There was 1 WARNING message.

INFO: Failed to copy built images to tftp dir: /tftpboot

[INFO] Successfully built project

Последният warning може да се пренебрегне (Линуксът ще се стартира от SD карта, а не от мрежата).

13. Разделя се и се форматира картата. Копират се файловете (от top-level директория petalinux_workspace/16_linux_petalinux):

Partition 1 (FAT32)

images/linux/boot.scr

images/linux/image.ub

build/tmp/sysroots-components/zynq_generic_7z010/xilinx-bootbin/boot/**BOOT.BIN**

Partition 2 (ext4)

images/linux/rootfs.tar.gz

на SD карта. Дава се cut на всички файлове от Partition 2, директория rootfs, и се копират с cut/paste едно ниво по-нагоре. Директории ргос и sys няма да може да ги преместите, затова направете празни такива. Изтриите папката rootfs от Partition 2.

Файлът BOOT.BIN съдържа:

- *First Stage Boot Loader (FSBL), който всъчщност се изпълнява втори след BootROM:
- *Bistream за програмируемата логика;
- *Потребителска програма за ARM Cortex A9(0) това може да е U-boot програма за вторично установяване (Second Stage Boot Loader, SSBL) или baremetal фърмуер (.elf) в случай, че не се използва Линукс.

Файлът image.ub съдържа:

Файлът boot.scr е скрипт с команди, които трябва да се изпълнят от U-boot, за да стартират Линукс ядрото.

Файлът rootfs.tar.gz е архив с файловата система, която се използва от потребителя след инициализацията на Линукс.

ВНИМАНИЕ! За да може FSBL да зареди U-boot / потребителски фърмуер, във Vivado трябва да е избрана опцията SD0 (двукратно щракване върху Zynq7 \rightarrow Page navigator \rightarrow MIO Configuration \rightarrow I/O peripherals \rightarrow SD0).

- 14. Поставя се SD картата в слот J4 (SD MICRO) от обратната страна на Zybo. Картата трябва да е с пиновете нагоре (обърната).
- 15. От менюто на Ubuntu се избира Cutecom (или gtkterm) и се настройва връзка на /dev/ttyUSB1 с параметри 115200-8-N-1. Рестартира се XC7Z010 с бутон BTN7 на Zybo. Ако компилацията е била успешна, трябва да се види менюто на U-boot, последвано от стартирането на Линукс и команден ред, подканващ за потребителско име. Понеже това е първо стартиране, трябва да се избере парола за администратор на системата.

User: petalinux Pass: <по избор>

16. Разгледайте файловата система с командите:

както и инсталираните програми с:

help

За да загасите платката, напишете следната команда преди да премахнете захранването:

```
sudo shutdown -h now
```

17. Тествайте персонализираният IP модул без Линукс (върнете джъмпера JP5 в позиция JTAG) – с baremetal фърмуер.

Въведете в main_mb.c на микропроцесора MicroBlaze следната програма (този

^{*}Линукс ядро;

^{*}дървесни двоични описания (dtb);

^{*}минималистична rootfs файлова система.

път има само едно прекъсване – от abs_gradient_out, сигнал interrupt_1):

```
#include <stdio.h>
#include <xqpio.h>
#include "xparameters.h"
#include "sleep.h"
#include "xil exception.h"
#include "xintc.h"
typedef struct {
                              /**< Device base address */
      UINTPTR BaseAddress;
                             /**< Device is initialized and ready */
      u32 IsReady;
      int InterruptPresent; /**< Are interrupts supported in h/w */</pre>
      int IsDual;
                     /**< Are 2 channels supported in h/w */
} abs_gradient_out_t;
XGpio output;
abs gradient out t abs module 0;
XIntc intc 0;
volatile u32 leds state = 0;
void abs gradient interrupt 1(void){
      static int flag = 1;
      if(flag){
            flag = 0;
            leds state |= 0x02UL;
            XGpio DiscreteWrite(&output, 1, leds state);
      else{
            flag = 1;
            leds state &= ~0x02UL;
            XGpio DiscreteWrite(&output, 1, leds state);
      }
}
int main(void){
      abs module 0.BaseAddress = (volatile uint32 t)0x43C00000;
      abs module 0.IsReady = 1;
      abs module 0.IsDual = 0;
      abs module 0.InterruptPresent = 1;
      XGpio_Initialize(&output, XPAR_AXI_GPIO_0_DEVICE_ID);
      XGpio_SetDataDirection(&output, 1, 0x0);
      XGpio_DiscreteWrite(&output, 1, 0x0f);
      XIntc Initialize(&intc 0, XPAR INTC 0 DEVICE ID);
      XIntc SelfTest(&intc 0);
      XIntc Connect(&intc 0,
XPAR MICROBLAZE 0 AXI INTC ABS GRADIENT OUT 0 INTERRUPT 1 INTR,
(XInterruptHandler)abs gradient interrupt 1, &abs module 0);
      XIntc_Start(&intc_0, XIN_REAL_MODE);
      XIntc_Enable(&intc 0,
XPAR MICROBLAZE 0 AXI INTC_ABS_GRADIENT_OUT_0_INTERRUPT_1_INTR);
      Xil ExceptionInit();
      Xil ExceptionEnable();
      Xil ExceptionRegisterHandler(XIL EXCEPTION ID INT,
```

```
(Xil ExceptionHandler)XIntc InterruptHandler, &intc 0);
      //Clear the AXI interrupt controller's pending flag
      XIntc Acknowledge(&intc 0,
XPAR_MICROBLAZE_0_AXI_INTC_ABS_GRADIENT_OUT 0 INTERRUPT 1 INTR);
      usleep(1000000);
      XGpio DiscreteWrite(&output, 1, 0x00);
      while(1){
            leds state |= 0x04UL;
            leds state &= ~0x08UL;
            XGpio DiscreteWrite(&output, 1, leds state);
            usleep(100000);
            leds_state &= ~0x04UL;
            leds state |= 0x08UL;
            XGpio DiscreteWrite(&output, 1, leds state);
            usleep(100000);
      }
      return 0;
}
За ARM Cortex A9 програмата е:
#include <stdio.h>
#include "platform.h"
#include "xil printf.h"
#include "sleep.h"
volatile uint32 t *abs interrupt = ((volatile uint32_t *)0x43C00000)+11;
int main(){
    init_platform();
    print("Starting ...\n\r");
    while(1){
      print("Send interrupt\n\r");
      *abs interrupt = 0x02;
      *abs interrupt = 0x00;
      usleep(1000000);
    }
    cleanup_platform();
    return 0;
}
```

18. Заредете Линукс на ARM Cortex A9 и фърмуерът на MicroBlaze едновременно без да използвате Linux firmware опцията [1]. Това означава, че .elf файлът на MicroBlaze трябва да се внедри в bitstream файлът на системата [2]. За целта:

- * върнете джъмпера JP5 в позиция SD;
- * във Vivado → вляво → таб Sources → Design sources → десен бутон → Add sources → Add or create design sources → Next → Add files → укажете пътя до .elf файлът на MicroBlaze

(/home/user/workspaces/vitis workspace/16 linux mb app/Debug/

- 16_linux_mb_app.elf) → махнете отметката сору sources into project → Finish;
- * под design_1_wrapper.elf трябва да се появи нова категория ELF, а в нея трябва да се вижда 16_linux_mb_app.elf;
- * във Vivado \rightarrow вдясно \rightarrow Diagram \rightarrow десен бутон върху блок MicroBlaze \rightarrow Associate ELF files ... \rightarrow Design sources \rightarrow design_1 \rightarrow microblaze_0 \rightarrow вдясно има бутон с три точки "..." \rightarrow избира се 16_linux_mb_app.elf (а не mb_bootloop_le.elf) \rightarrow OK \rightarrow OK;
- * във Vivado \rightarrow вляво \rightarrow Flow navigator \rightarrow Generate bitstream \rightarrow OK \rightarrow Bitstream generation completed \rightarrow View Reports \rightarrow OK;
- * във Vivado File \rightarrow Export \rightarrow Export hardware \rightarrow Next \rightarrow Include bitstream \rightarrow Next \rightarrow Next \rightarrow An exported file for this module was found at this location. Do you want to overwrite it? \rightarrow Yes \rightarrow Finish;
- * в терминала на PetaLinux →

petalinux-config
--get-hw-description=/home/user/workspaces/vivado_workspace/16_linux/
design_1_wrapper.xsa

дава се стрелка надясно в menuconfig и се избира Exit.

* в терминала на PetaLinux →

petalinux-build

Ако компилацията на Линукс първоначално е отнела 20 минути, то тази стъпка отнема около 3 минути. Копирайте и разархивирайте файловете **boot.scr**, **image.ub**, **rootfs.tar.gz** на SD картата, както преди, след което я върнете в Zybo платката. Рестартирайте или изключете и след това пак включете (power-cycle) платката. Ако всичко е минало успешно, би трябвало да се стартира Линукс и да се виждат мигащите светодиоди от MicroBlaze-a.

* * *

[1]https://github.com/bedik16/PetaLinux

[2]https://www.instructables.com/Flashing-a-MicroBlaze-Program/

доц. д-р инж. Любомир Богданов, 2023 г.